

Børnehandicapområdet 2022: Uddybning af tallene bag omgørelsesprocenten fra Ankestyrelsen

Social- og Ældreministeriet offentliggør hvert år kommunefordelte danmarkskort over omgørelsesprocenter i Ankestyrelsens klagesager vedr. socialområdet i Serviceloven. Børnehandicapområdet er afgrænset til servicelovens §§ 32, 32a, 36, 39-40, 41, 42-43 og §§ 44-45.

Hvad viser en omgørelsesprocent?

Der anvendes tre begreber, når Ankestyrelsen udregner omgørelsesprocenter:

- **Stadfæstelse:** Styrelsen er enig i afgørelsen. Der sker ingen ændringer i afgørelsen.
- **Hjemvisning:** Hvis der for eksempel mangler væsentlige oplysninger i en sag, og styrelsen ikke selv kan indhente dem, sender styrelsen sagen tilbage til myndigheden. Det hedder at hjemvise en sag og betyder, at myndigheden skal genoptage sagen og afgøre den på ny.
- **Ændring/Ophævelse:** Styrelsen er helt eller delvist uenig i afgørelsen og ændrer/ophæver den.

Hvis samme afgørelse har forskellige delafgørelser (fx stadfæstelse og hjemvisning), registrerer Ankestyrelsen som udgangspunkt sagen på det af sagsudfaldene, der er mest vidtgående for borgeren. Det mest vidtgående udfald er, i prioriteret rækkefølge: 1: Ændring 2: Ophævelse 3: Hjemvisning 4: Stadfæstelse. Det vil sige, at en afgørelse, der både består af en hjemvisning og fx flere stadfæstelser fra Ankestyrelsen, registreres som en hjemvisning. En hjemvist sag, som kommunen afgør igen, og som borgeren påklager igen, bliver registreret som en ny sag i Ankestyrelsen.

Når en afgørelse hjemvises, ændres eller ophæves, kaldes det, at kommunens afgørelse bliver omgjort. Det hedder det, selvom en hjemvisning ikke nødvendigvis betyder, at resultatet af afgørelsen bliver ændret.

Omgørelsesprocenten er således andelen af sager, der bliver omgjort (hjemvist, ændret eller ophævet) af Ankestyrelsen, og betyder dermed om de, der klager, har ret i deres klage eller ret til at få genbehandlet deres sag.

Omgørelsesprocenten omfatter ikke oplysninger om de sager i kommunerne, som ikke påklages til Ankestyrelsen. Omgørelsesprocenten fortæller derfor ikke noget om den generelle kvalitet af kommunens sagsbehandling. Procenten siger udelukkende noget om rigtigheden af den del af kommunens afgørelser, der påklages til Ankestyrelsen. En kommune kan have meget få sager til vurdering i Ankestyrelsen, men alligevel have en høj omgørelsesprocent. Hvis kommunen fx kun har én sag i Ankestyrelsen, som bliver hjemvist, så har kommunen en omgørelsesprocent på 100%.

Oversigt over omgørelsesprocenten 2020-2022 på det samlede sociale område

Nedenstående tabel viser en oversigt over omgørelsesprocenter for alle bestemmelserne i serviceloven fordelt på Frederikssund Kommune og landsgennemsnittet i årene 2020-2022.

93 sager er behandlet (kaldet realitetsbehandlet) i ankestyrelsen på det samlede sociale område i Frederikssund kommune i 2022, hvilket er et fald fra 107 sager i 2021. Omgørelsesprocenten er i samme periode steget med 14 procentpoint til 48,4%. På landsplan er omgørelsesprocenten steget med knap 5,8 procentpoint 37,6%.

DET SAMLEDE SOCIALE OMRÅDE	2020	2021	2022
I FREDERIKSSUND KOMMUNE			
Realitetsbehandlede sager i alt	95 sager	107 sager	93 sager
Stadfæstelse	(51 sager) 53 %	(70 sager) 65,4%	(48sager) 51,6%
Hjemvisning	(31 sager) 33%	(34 sager) %	31,8 (37 sager) 39,8%
Ændring/ophævelse	(13 sager) 14%	(3 sager) 2,8%	(8 sager) 8,6%
Omgørelsesprocent	46%	34,6%	48,4%
HELE LANDET			
Stadfæstelse	63,7%	68,2%	62,4%
Hjemvisning	27%	24,1%	28,5%
Ændring/Ophævelse	9,2%	7,7%	9,0 %
Omgørelsesprocent	36,3%	31,8%	37,6%

Kilde: Ankestyrelsen tal og statistik 12.05.2022 ☑ Alle paragraffer serviceloven

17 sager er behandlet i Ankestyrelsen på børnehandicapområdet i 2022

Som det fremgår af nedenstående oversigt, har Ankestyrelsen i 2022 behandlet 17 sager fra børnehandicapområdet i Frederikssund Kommune. Det vil sige, at der i 2022 er klaget over 17 afgørelser til Ankestyrelsen, hvilket er et fald på 50% fra 2021, hvor der blev klaget over 34 afgørelser.

BØRNEHANDICAPOMRÅDET	2020	2021	2022
FREDERIKSSUND KOMMUNE			
Realitetsbehandlede sager i alt	21	34	17
Stadfæstelse	(4 sager) 19%	(18 sager) 53%	(7 sager) 41%

Hjemvisning	(13 sager) (62%)	(14 sager) 41%	(8 sager) 47%
Ændring/Ophævelse	(4 sager) 19%	(2 sager) 6%	(2 sager) 12%
Omgørelsesprocent	81%	47%	59 %
Hele landet			
Stadfæstelse	48%	64%	50%
Hjemvisning	36,5%	25%	39%
Ændring/Ophævelse	15,5%	11%	11%
Omgørelsesprocent	52%	36%	50%

Kilde: Ankestyrelsen tal og statistik 12.05.2022 ☑ Alle paragraffer serviceloven

De 17 behandlede afgørelser fordeler sig således:

- 7 afgørelser svarende til 41% af afgørelserne er blevet stadfæstet af Ankestyrelsen. Det betyder, at Ankestyrelsen har truffet samme afgørelse som kommunen i hele den indsendte sag.
- 8 afgørelser svarende til 47% er blevet hjemvist af Ankestyrelsen til kommunen. Det betyder, at 8 afgørelser er blevet hjemvist til fornyet vurdering og yderligere oplysning i kommunen, fordi hele eller dele af sagen ikke var tilstrækkeligt oplyste til, at Ankestyrelsen kunne træffe afgørelse. Når en afgørelse hjemvises, belyser kommunen afgørelsen yderligere og revurderer afgørelsen. I de sager, hvor kommunen fastholder den oprindelige afgørelse efter genvurderingen, fremsendes afgørelsen på ny til Ankestyrelsen.
- 2 afgørelser, svarende til 12 %, er blevet ændret eller ophævet af Ankestyrelsen. Det betyder, at Ankestyrelsen har truffet en anden afgørelse end kommunen.

Omgørelsesprocenten er udregnet på baggrund af de 17 afgørelser, hvoraf 10 afgørelser altså enten er blevet hjemvist eller ændret/ophævet. Dette svarer til en omgørelsesprocent på 59 procent, hvilket er en stigning på 14 procentpoint fra 2021 til 2022.

Omgørelsesprocenten i forhold til det samlede antal afgørelser

På Børnehandicapområdet i Frederikssund Kommune blev der i 2022 i alt truffet 269 afgørelser (nye ansøgninger og opfølgningssager). Derudover træffes der løbende afgørelser i eksisterende sager, som ikke indgår i dette tal. Det vil sige, at de 17 afgørelser som blev behandlet i Ankestyrelsen, svarer til 6,3% af det samlede antal afgørelser, som blev truffet på Børnehandicapområdet i Frederikssund Kommune i 2022. 3,7% af alle afgørelser er blevet hjemvist eller ændret/ophævet (10 afgørelser), hvilket er et fald på cirka 1 procentpoint fra 2021.

En uddybning af de hjemviste og ophævede sager

I de 10 afgørelser, som enten blev hjemvist eller ændret/ophævet i 2022:

- Omhandler samlet 8 familier
- Er der udelukkende klaget over afgørelser vedrørende §41 merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste §§ 42 og 43.
- Ser det videre forløb for de 8 hjemviste sager således ud:

- Ved 7 af afgørelserne har kommunen truffet ny afgørelse til fordel for borgeren, efter hjemvisningen
- Ved 1 afgørelse har borgeren trukket sin ansøgning tilbage efter hjemvisningen, og sagen er dermed lukket
- 1 af disse afgørelser er igen påklaget og sendt til Ankestyrelsen, hvorfra den på ny er hjemvist og pt. behandles. De resterende sager er ikke siden blevet påklaget af borgeren.

Når en sag hjemvises eller ændres/ophæves drøftes sagen på et sagsmøde med henblik på læring og udvikling. Derudover har Center for Familie og Rådgivning, med henblik på læring, foretaget en analyse på tværs af de 10 hjemviste/omgjorte sager. Den primære årsag til hjemvisningerne, på tværs af afgørelserne, er, at der er et utilstrækkeligt oplysningsgrundlag. Det kan fx handle om, at der ikke foreligger nyere udtalelser fra fx sygehus eller skole (disse må som udgangspunkt ikke være ældre end tre måneder). Eller det kan handle om, at der ikke er tilstrækkelige oplysninger om, hvorvidt borgerne har lidt et indtægtstab som følge af barnets funktionsnedsættelse.

Et kontinuerligt fokus på læring og høj kvalitet i sagsbehandlingen

Børnehandicapområdet er et stort og komplekst område, som forudsætter omfattende specialviden hos medarbejderne, og som det i alle kommuner er yderst vanskeligt at rekruttere til. Det er et område, hvor der træffes mange afgørelser, og hvor der generelt ses en større omgørelsesprocent end på det øvrige socialområde. Det skyldes, at børnehandicapområdet, til en vis grad, er styret af principafgørelser, som løbende træffes af Ankestyrelsen. Konkret betyder det, at de afgørelser Ankestyrelsen træffer i konkrete sager ofte danner præcedens for andre og lignende sager, hvormed grundlaget for sagsbehandlingen jævnligt ændres, og hvor der dermed kontinuerligt er behov for ny og opdateret viden hos medarbejderne, så de kan træffe korrekte afgørelser.

Myndighedsafdelingen i Center for Familie og Rådgivning gennemførte, i perioden 2019-2021, et udviklingsforløb i samarbejde med Socialstyrelsen og Ankestyrelsens Taskforce. I forløbet blev der arbejdet målrettet med at sikre lovmedholdelighed, faglig kvalitet og systematik i sagsbehandlingen, og der blev indført en lang række ændringer, som medførte en højere juridisk kvalitet i sagsbehandlingen. I forlængelse af forløbet er der blevet arbejdet videre med at styrke den faglige udvikling i hele centeret. Den faglige udvikling prioriteres højt i alle teams, og betragtes som en vigtig del af fundamentet for en høj kvalitet i sagsbehandlingen og for lovmedholdelighed.

Desuden er der med Byrådets beslutning af august 2022 om, at der skulle laves en fokuseret handleplan på børnehandicapområdet blevet arbejdet målrettet med yderligere tiltag for at styrke den faglig kvalitet i sagsarbejdet. Dette er blandt andet sket gennem systematisk fokus på faglig udvikling og løbende opfølgning i Handicapteamet, som er det team der behandler alle børnehandicapsager i Frederikssund Kommune,

Det er både medarbejderen og ledelsens oplevelse, at den løbende og systematiske faglige udvikling er af afgørende vigtighed for det daglige arbejde og

for kvaliteten i sagsbehandlingen. Dette blandt andet fordi medarbejderne altid er opdaterede på nyeste lovgivning, samtidig med at der er etableret de nødvendige faglige rum til drøftelse af komplekse problemstillinger mv. Samlet er det dermed oplevelsen, at den systematiske udvikling har en effekt, og gør en forskel i sagsbehandlingen. En halvering i antallet af realitetsbehandlede afgørelser fra 2021 til 2022 vidner også om, at indsatsen med løbende faglig udvikling og tæt ledelsesmæssigt fokus, gør en vigtig forskel.